

ת"פ 1925/01/16 - מדינת ישראל נגד אלעזר שמחה לוונשטיין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1925-01-16 מדינת ישראל נ' לוונשטיין

בפני כבוד השופט אילן סלע
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד

אלעזר שמחה לוונשטיין ע"י ב"כ עו"ד דוד הלוי

הנאשם

גזר דין

האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, במספר עבירות של הדחת קטין לסמים מסוכנים, עבירה לפי סעיף 21 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים").
2. לפי המתואר בכתב האישום, במהלך חודש יולי 2012, הנאשם היה בגן סאקר בירושלים יחד עם ר.צ, קטינה, ילידת 1997 ועם ח.ב., קטינה, ילידת 1997 (להלן ביחד: "הקטינות"). לבקשת הקטינות, בידעו שהן קטינות, נתן הנאשם לכל אחת מהן לעשן סם והן השתמשו בו.
3. מאוחר יותר במהלך הקיץ של אותה שנה, נסע הנאשם יחד עם הקטינות לחוף לבנון בכינרת, שם נתן הנאשם לקטינות סם והן השתמשו בו. עוד באותו קיץ, שוב נסע הנאשם עם הקטינות לחוף לבנון, ולפני הנסיעה שאלו אותו הקטינות אם הוא יביא עמו את הסם. הנאשם השיב כי ישיג סם ויביא עמו. כשהגיעו לחוף, נתן הנאשם לקטינות סם והן השתמשו בו.
4. מאוחר יותר, באותו קיץ, שהה הנאשם יחד עם הקטינות ועם שתי קטינות נוספות, ה.נ. וג.פ., ילידות 1997, בגינה בקרית יערים. באותו העת נתן הנאשם לכל אחת מארבע הקטינות סם, בידעו שהן קטינות, והן עישנו את הסם. בהמשך אותו קיץ, שהה הנאשם יחד עם ח.ב. ונתן לה סם והיא השתמשה בו.
5. במסגרת ההסדר, הוסכם כי לעניין העונש המאשימה תגביל עצמה ל-6 חודשי עבודות שירות בתנאי שיתקבל תסקיר חיובי, לא יפתחו תיקים חדשים כנגד הנאשם, הוא ימצא נקי מסמים וימצא מתאים לביצוע עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

6. נתבקש והוגש תסקיר שירות המבחן, ממנו נלמד אודות נסיבות חייו של הנאשם. בין היתר עלה כי בשל מצוקה אישית שעבר הוא התמכר לאלכוהול בגיל צעיר ואף את השימוש בסמים החל בגיל מוקדם. בשלב מסוים, הוא פנה באופן עצמאי לקהילת רטורנו לגמילה מאלכוהול וסמים. הוא סיים טיפול מלא בקהילת רטורנו, והמשיך להיות מטופל על ידי עו"ס, טיפול הנמשך עד היום. אכן, שיקומו של הנאשם ידע עליות ומורדות, אך ככלל הוא מגלה מוטיבציה, כשרון ומודעות. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם דיווח על שתי מעידות לסמים במהלך התקופה שמאז עזיבתו את קהילת רטורנו. בדיקה שנערכה לו מצאה אותו נקי מסמים.

7. עוד ציינה קצינת המבחן כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על חלקו ומודה כי פעל מתוך שיקול דעת מוטעה הנובע מנטייתו לריצוי חברתי ומהתמכרותו הפעילה באותה עת. לצד זאת, הנאשם עושה מאמצים לעלות על מסלול של אורח חיים נורמטיבי, והמציאות מוכיחה שהוא מצליח בכך. לצד זאת קצינת המבחן ציינה את התרשמותה כי בהיעדר טיפול מעמיק, צרכיו הלא מסופקים בעתיד עלולים להביאו להישנות התנהגות עבריינית.

8. בשולי תסקירה, באה קצינת המבחן בהמלצה להשית על הנאשם עונש שיקומי-טיפול-הרתעתי, אשר מחד יציב גבולות ברורים לנאשם ומאידך יאפשר את המשך שיקומו הרגשי והתעסוקתי. לדבריה, עונש מאסר ולו בעבודות שירות עלול לפגוע ברצף הטיפולי ואף להביא לרגרסיה. היא באה אפוא, בהמלצה להשית על הנאשם של"צ בהיקף נרחב של 300 שעות וצו מבחן למשך שנה.

9. לצד התסקיר, הנאשם לא נמצא כשיר לעבודות שירות לאחר שבדיקה שנערכה לנאשם מצאה אותו משתמש בחשיש. ואולם, מאחר והנאשם דיווח על כך שהיו לו שתי מעידות ובשל היותו נקי מסמים כיום, בהתאם לבדיקה שנערכה לו על ידי שירות המבחן, הסכימה ב"כ המאשימה שהנאשם יתייצב פעם נוספת בפני הממונה על שירות המבחן לבחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות. ואכן, בחוות דעת שהגיש הממונה ביום 5.07.17 ציין הממונה כי בדיקה שנערכה לנאשם מצאה אותו נקי מסמים והנאשם נמצא כשיר לעבודות שירות.

טיעוני הצדדים

10. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה לעונש את חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, עבירה שהמחוקק קבע לצדה עונשי מאסר כבדים מאוד. היא הדגישה כי מדובר ב-4 קטינות בנות 15, וקשה לדעת לאן יתדרדרו אותן קטינות בשל מעשי הנאשם, ואין נפקות לשאלה האם הנאשם פנה אל הקטינות או שהן פנו אליו. בעבירות מסוג זה, נטען, נסיבותיו האישיות של נאשם נדחות מפני חומרת העבירה. אכן, לנאשם אין עבר פלילי והוא עבר ועובר תהליך שיקום משמעותי, ועל כן היא מסכימה כי אין מקום לשלוח את הנאשם למאסר בפועל ואולם אין כך כדי לוותר על עונש מאסר בעבודות שירות. לדבריה, תחתית מתחם העונש ההולם בנסיבות מקרה זה עומד על 6 חודשי עבודות שירות, וזה העונש שהיא ביקשה להשית על הנאשם לצד מאסר על תנאי וקנס.

11. מנגד, ב"כ הנאשם טען כי הענישה לה עותרת המאשימה אינו תואם את הסדר הטיעון. לדבריו, ההסכמה

הייתה כי המאשימה תטען לכל היותר לששה חודשי עבודות שירות, ונוכח התסקיר החיובי אין מקום לעתור לרף העליון של העונש המוסכם.

12. באשר לנסיבות ביצוע העבירות ציין ב"כ הנאשם כי פער הגילים בין הנאשם לבין הקטינות היה קטן, כשהנאשם היה כבן 18 והקטינות היו כבנות 16. לדבריו, מכתב האישום עצמו עולה כי הקטינות נהגו להשתמש בסמים באותה העת, עוד בטרם קיבלו את הסמים מהנאשם, הקטינות הן אלו שביקשו מהנאשם את הסמים, וכי הנאשם והקטינות עישנו יחד את הסם. בנסיבות אלו, לא מתקיים הרציונל העומד מאחורי החומרה של עבירת הדחת קטין לסם, שכן נסיבות השידול הן קלות ביותר, לא נתקיימו האלמנטים של הצגת סם לקטין תמורת בצע כסף, והשימוש בסמים היה בצוותא.

13. ב"כ הנאשם תמך טיעונו בפסיקה בה חרג בית המשפט ממתחם העונש ההולם גם בעבירה של הדחת קטין לסם, ולא השית עונש מאסר אף לא בעבודות שירות. לדבריו, גם מקרה זה ראוי לבוא בגדרם של מקרים אלו. הוא הצביע על כך, שהנאשם הוא זה אשר פנה מיוזמתו לטיפול בקהילת רטורנו, עוד בטרם הוגש כתב אישום בעניינו. גם על שתי מעידותיו סיפר הנאשם מיוזמתו ואף ידע לשים את האצבע על הסיבה למעידות אלו, האחת קשורה בהתאבדותו של חברו הקרוב והשנייה בסגירת הבר "הנקי מאלכוהול" אותו ניהל הנאשם במטרה לסייע לנערים שנקלעו לעולם הסמים. עוד ציין כי מדובר בעבירות שנעברו לפני 5 שנים ומאז לא נפתחו תיקים כנגד הנאשם. בעת ביצוע העבירות הנאשם היה בגיל 18 על סף הקטינות. כיום הוא נמצא במקום אחר בחייו, בוגר יותר ומעוניין להינשא לבת זוגתו, להקים משפחה ולהתחיל בחיים נורמטיביים. הנאשם לקח אחריות על חייו והביע חרטה על מעשיו נשוא כתב האישום. בנסיבות אלו נטען יש לאמץ את המלצת קצינת המבחן ולא להשית על הנאשם מאסר בעבודות שירות שיפגעו ברצף הטיפולי של הנאשם. נטען, כי בנסיבות אלו מוצדק לחרוג מהמתחם נוכח הנסיבות המקלות המיוחדות ושיקולי השיקום המובהקים.

דין והכרעה

14. עבירות של ביצוע עסקאות בסמים הן עבירות קשות וחמורות אשר תוצאותיהן הוות אסון לחברה כולה. עבירות הסמים נועדו להגן על שלום הציבור ובריאותו ומניעת התופעות השליליות הנלוות לצריכת הסמים, ביניהן עבירות אלימות ורכוש. חומרה יתירה קיימת שעה שמדובר בהדחה של קטין לסם מסוכן. מדובר בעבירה שהמחוקק ראה לנכון לקבוע בצידה עונש מאסר מכביד מאוד ואף עונש מאסר חובה.

15. במקרה זה, הנאשם הורשע במספר עבירות של הדחת קטין לסמים כשהוא עושה זאת בהזדמנויות שונות ולמספר קטינות. לצד זאת, יש רגליים של ממש לסברת ב"כ הנאשם, כי מקרה זה שונה מאותם המקרים שהמחוקק ראה לנגד עיניו שעה שביקש להחמיר מאוד בעונשו של המדיח קטין לסם, ומתקיימים בו נסיבות מקלות מיוחדות. כאמור, מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הקטינות נהגו להשתמש בסמים באותה העת, וכי הנאשם והקטינות עישנו יחד את הסם. הקטינות הן שביקשו מהנאשם את הסם ואין מדובר בהצעת סם תמורת בצע כסף. גם פער הגילים בין הנאשם והקטינות לא היה פער גדול בצורה משמעותית. נסיבות אלו עמדו גם בפני המאשימה שעה שהסכימה במסגרת הסדר הטיעון לתחום את טיעוניה לעונש ברף עליון של ששה חודשי עבודות שירות, שכן ככלל הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בגין עבירה זו הוא מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות [ראו למשל: עפ"ג (מחוזי-ים) 10175-02-16 **מדינת ישראל נ' דיני** (פורסם בנבו, 14.06.16) - 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות על עבירות

של הדחת קטין לסם; ת"פ (ב"ש) 3230/06 **מדינת ישראל נ' אדרי** (פורסם בנבו, 29.05.07) - 6 חודשי מאסר בעבודת שירות בשל 13 עבירות של הדחת קטינים לשימוש בחשיש; ת"פ (ת"א) 3484/02 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 27.05.03) - 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בגין מספר עבירות של אספקת סם מסוכן לקטינות והדחתן לשימוש בסמים; ת"פ (י-ם) 2881/00 **מדינת ישראל נ' אלבז** (פורסם בנבו, 2.11.03) - 4 חודשי מאסר בשל שתי עבירות של הדחת קטין לשימוש בסמים ועבירה אחת של החזקה ושימוש].

16. לנאשם אין עבר פלילי. הוא לקח אחריות על מעשיו ועל אורח חייו בכלל והביע חרטה על המעשים בהם הורשע. מהמסמכים שהוגשו עלה כי גם בהיותו בקהילת רטורנו הוא היה דמות חיובית שגילה רצון לעזור לאחרים וכיום הוא מועסק במועדון מוסיקה ויצירה לנוער בירושלים ומביא תועלת מרובה. במסגרת מכלול השיקולים הנוגעים למקרה הנדון גם יש להביא בחשבון את העובדה כי כתב האישום הוגש רק בחלוף שלוש וחצי שנים מהאירועים בהם הורשע הנאשם. במסגרת זמן זו, הנאשם עבר את השינוי שתואר לעיל ואף נמצא במקום אחר בחייו. אז, גילו נשק לרף הקטינות, היום הוא כבן 23 מתגורר עם בת זוג ומתכוון, לדבריו, להינשא בקרוב.

17. לצד זאת, במקרה זה מתקיימים נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום. עיון בתסקיר מלמד כי נסיבות חייו של הנאשם לא היו קלות כלל ועיקר. כאמור, הוא פנה לדרך האלכוהול והסמים בגיל צעיר לאחר ניתוק מבית הוריו ומשברים נוספים שחווה. עוד טרם בגר הוא היה מחוסר דיור קבע ונטול מקור פרנסה. מדובר בנסיבות שיכלו להביאו אל עולם הפשע. ואולם, הנאשם בחר בדרך אחרת, על אף הקשיים, ומעצמו פנה לקבלת טיפול לגמילה מסמים ומאלכוהול. הוא פנה לקהילת רטורנו וסיים טיפול מלא בקהילה. בכך הוא לא אמר די והמשיך לקבל טיפול גם לאחר שעזב את הקהילה. אכן, גם דרך זו לא הייתה קלה והיא לוותה בנסיגות. פעמיים - כך לפי דבריו - הוא כשל. בכך אין כדי להעיב על התהליך הכללי שהוא עבר והדרך הנכונה עליה עלה. אדרבה, יש לסייע בידי הנאשם ולתמוך בו להמשיך בדרך החדשה ולהסיר כל אבן נגף העלולה להחזירו לדרך האחרת.

18. ברי כי מקרה זה בא בגדרי סעיף 40ד' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 לפיו בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם השתקם.

19. למעשה, מבחינת האינטרס הציבורי, יש עדיפות של ממש לביצוע שעות של"צ בהיקף משמעותי המביאות לידי ביטוי את תשלום חובו של הנאשם לחברה על מעשיו ולצד זאת מאפשרות לנאשם להמשיך לעבוד לפרנסתו, לשמר את מקום עבודתו, ולא ליפול למעמסה על הציבור.

20. בשים לב לכל האמור אני סבור כי יש לאמץ את המלצת קצינת המבחן ולהשית על הנאשם עונש של"צ שיאפשר לנאשם להמשיך את שיקומו ואת הליך הטיפול בו הוא מצוי, לצד עונשים נלווים צופי פני עתיד.

אני משית אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 300 שעות של"צ שיבוצעו לפי תכנית שיכין שירות המבחן ויגישה לאישור בית המשפט.

- ב. צו מבחן למשך שנה.
- ג. 6 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן הוא יעבור במשך שלוש שנים מהיום עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.
- ד. 4 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם כן הוא יעבור במשך שלוש שנים מהיום עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, במעמד המתייצבים.